

REDACȚIUNEA,
 Administrația și Tipografia
 Brașov, piața mare nr. 30.
TELEFON Nr. 226.
 Scrisorile nefrancate nu se
 primesc.
 Manuscrise nu se retrimit.
Inserație
 se primesc la administrația
 Brașov și la următoarele
BIBLIOTECI DE ANUNȚURI:
 În Viena la M. Dukas Nachf.,
 Nux. Augenthaler & Emeric Les-
 ner, Heinrich Schalek, A. Op-
 pelik Nachf., Anton Oppelk.
 În Budapesta la A. V. Golber-
 ger, Ekstein Bernat, Iuliu Le-
 opold (VII Erzsébet-körsut).
 Prețul inserțiilor: o serie
 garmond pe o coloană 10 bani
 pentru o publicare. Publicări
 mai dese după tarifar și Invo-
 ială. — RECLAME pe pagina
 1-a o serie 20 bani.

GAZETA TRANSILVANIEI.

ANUL LXX.

GAZETA apare în fiecare zi
 Abonamente pentru Austro-Ungaria:
 Pe un an 24 cor., pe șase luni
 12 cor., pe trei luni 6 cor.
 N-rii de Duminică 4 cor. pe an.
 Pentru România și străinătate:
 Pe un an 40 franci, pe șase
 luni 20 fr., pe trei luni 10 fr.
 N-rii de Duminică 8 fr. pe an.
 Se primumeră la toate ofi-
 ciile postale din țară și din
 afară și la d-nii colectori.
 Abonamentul pentru Brașov:
 Administrația, Piața mare
 târgului Inului Nr. 30, etajul
 I. Pe un an 20 cor., pe șase
 luni 10 cor., pe trei luni 5 cor.
 Cu dusul acasă: Pe un an 24
 cor., pe șase luni 12 cor., pe
 trei luni 6 cor. — Un esem-
 plar 10 bani. — Atât abona-
 mentele, cât și inserțiunile
 sunt a se plăti înainte.

Nr. 153.

Brașov, Miercuri 11 (24) Iulie.

1907.

Abdicarea împăratului Coreei.

Intre multele misiuni ce au fost trimise la conferența de pace din Haga s'a aflat și una venită din Coreea sub conducerea prințului Tiyong-Ui-Yi. Ea aduse cu sine împuternicirea împăratului Coreei Yi-Hoeng de-a vorbi în numele lui protestând în contra asuprirei Coreei de către Japonezi. Protestul acesta n'a fost admis la conferența din Haga.

Prințul coreean a trebuit să se mulțumească prin urmare de a desfășura protestul său într-o conferență publică dela institutul pentru „internaționalism“. Aici a arătat el cu de-amănuntul în limba franceză câte cruzimi au comis Japonezii în contra Coreei și a criticat aspru poporul japonez și pe marele lui bărbat de stat marchizul Ito, invinându-l că s'a folosit de apucăturile cele mai viclene și nedemne când a impus Coreei tratatul dela 1905, prin care aceasta țară își pierde neatârnrarea. A mai descris și chipul barbar și nemilos în care Japonezii tratează cu populațiunea coreeană. De sigur că Japonezii nu proced cu mânuși față de coreeani. De mulți ani ei urmăresc cu tenacitatea proprie rasei lor ținta de a cuceri peninzula cea mare vecină care are o importanță extraordinară economică și strategică pentru ei. După războiul cu China, Japonia a căutat să pună piciorul pe peninsulă, deocamdată acaparând comerțul ei și întărindu-se acolo prin colonizări.

Japonia a sprijinit silințele Coreeanilor de a se emancipa de sub suzeranitatea Chinei și și-a câștigat cu încetul o mare influență în țară unde aveau un partid mare, care servea intereselor japoneze. Acest partid a ucis la 1896 pe regina Coreei fiindcă aceasta se întrepuse cu atâta energie pentru apărarea independenței Coreei față cu Japonia. Regele Yi-Hoeng se văzu și el silit în acel an de a căuta scutul Rusiei, refugiându-se în casa ambasadei rusești din Seoul,

care era apărată de marinari. Yi-Hoeng a continuat cu ajutorul Rusiei rezistența sa și spre a dovedi deplina independență a imperiului său, s'a proclamat împărat. Rusia avea cuvântul cel mai mare la curtea lui, ținea în Söul instructori militari ruși și o comisie financiară, care avea să sfătuiască pe împăratul Coreei. Japonezii isbutiră de a îndemna pe Ruși să-și retragă instructorii și comisarii și să convină cu Japonia a nu se mai amesteca ambele state în afacerile interne ale Coreei.

Puțin a durat însă această stare de lucruri, căci după izbucnirea războiului ruso-japonez Coreea era privită și tratată de Japonezi ca o țară deja subjugată. Ei puseră mâna cu totul pe finanțele țării și după învingere ajunseră prin tratatul de la Portsmouth stăpâni pe ea. Yi Hoeng rămase pe tron, dar era numai vasalul lui Mikado. Aceasta îl mähnea și-l neliniștea mult. El mai pe față, mai pe ascuns le pune toate în mișcare pentru a afla scut și ajutor la puterile europene contra Japoniei. Mai în urmă trimise la Haga deputația despre care am vorbit mai sus.

Aceasta i-a rupt gâtul împăratului Yi-Hoeng, care a domnit peste Coreea 44 de ani luptând necurmat pentru independența poporului său. El fu detronat prin intervenirea Japoniei și în locul lui fu proclamat împărat prințul de coroană Y-Tsak, care este un slăbănog și un caracter schimbacios, așa că va fi sluga plecată a lui Mikado.

Astfel s'au răsbunat Japonezii, s'au, mai bine zis, s'au folosit de ocaziune spre a suprima și ultimele resturi ale nisuițelor de independență coreeane.

Cu abdicarea împăratului Coreei însă nu s'a sfârșit încă drama. La vestea despre abdicarea silită, s'a revoltat poporul și au fost Sămbătă turburări și vărsări de sânge mari în Söul. Au fost uciși și răniți mulți Japonezi și casa ministrului-președinte

al noului împărat, a fost arsă de poporația fanatică. Situația e gravă și critică fiindcă Japonezii n'au destule trupe ca să poată contrasta furiei poporului și nici armata coreeană nu e destul de tare spre a putea susține ordinea.

Japonezii însă își vor aduce întăriri de la Simonoseki și e mai mult ca sigur că vor isbuti a ținea în frâu pe Coreeani.

Acum se văd urmările păcei de la Portsmouth și se vede mai ales totala neputință a Rusiei, care azi nu mai numără ca putere maritimă în Asia ostică.

Situația în Croația. Situația în Croația devine tot mai gravă. Un deputat croat, Zagorac, a declarat unui ziarist, că Croația în ori-ce caz trebuie să se despartă de Ungaria. Amintitul deputat s'a exprimat și asupra Banului, zicând, că Banul s'a făcut vânzător de neam, trădând cauza națională. E nedemn pentru postul ce'l ocupă. Sau eluptăm independența Croației, — sau pierim cu toții, a zis Zagorac.

Croații au de gând ca la toamnă să zădărnicească votarea budgetului anual. Foile maghiare mai aduc și »senzațională« știre, că deputatul Supillo cutreeră pe rând satele, atățând poporul la lupta contra Ungurilor.

Chestiunea limbei în Belgia.

Se discută cu mult interes proiectul de lege al deputatului Coremans, prezentat camerei belgiane în chestiunea drepturilor limbilor țării.

Acest proiect de lege cere ca în Belgia, țară cu 2 limbi și unde numărul populațiunii flamande, e cu ceva mai mare decât acela al populațiunii vallone, limba flamandă și limba franceză să fie învățate obligat în școală.

În Belgia nu există maturitate (bacalaureat). Acest examen este înlocuit de către un certificat, prin care se atestă absolvirea studiilor în școlile medii. Dar în lipsa acestui certificat se poate depune un examen de aptitudine pentru studiile superioare.

După proiectul Coremans, instrucțiunea obligatoare a limbei flamande va face de aci încolo parte din programul școlaelor publice și a școlaelor libere asimilate, cari prepară pentru universități, cu alte cuvinte, el înseamnă, că toții tinerii belgieni, cari aspiră a exercita profesiuni liberale, trebuie să cunoască cele 2 limbi ale țării. Pentru aceia, cari sunt candidați la funcționarism, el stipulează aceleași condiții, relativ la programele concursurilor de admitere. Poate fi ceva mai just?

Sunt în Belgia în părțile flamande judecători, cari nu cunosc, sau nu posed decât rudimentele limbei poporului. Asemenea sunt medici sau advocați, cari nu se pot înțelege sau se pot rău înțelege cu clienții lor.

În minele de cărbuni dela Charles-royal, Bolinage și Liege, situate în Vallonia, lucrează un mare număr de lucrători flamanzi. Inginerii, cari conduc aceste mine, nu știu în genere nici o vorbă flamandă. Țânta proiectului Coremans este de a delătura pentru viitor aceste inconveniente.

Proiectul însă dă și de dificultăți, lovește mai întâiu în sentimentul de rasă al Vallonilor. Aceștia sunt de rasă latină și vorbesc un dialect, în care filologii regăsesc trăsăturile limbei străbune și ei sunt geloși pe tradițiunile și originea lor, încât consideră ca o umilire și o micșorare obligațiunea de a învăța limba flamandă „acest idiom de viță germană“. Ei amintesc, că au fost principalii factori ai revoluțiunii dela 1830, între cauzele căreia e și aceea, că Olanda a fost eschis dela funcțiunile publice pe cei ce nu erau flamanzi. Ei mai susțin, că proiectul Coremans e neconstituțional în virtutea art. 23, care stipulează: „Intrebuițarea limbelor usitate în Belgia e facultativă. Ea nu poate fi regulată decât printr'o lege și numai pentru actele autorităților publice și pentru actele judiciare.“ La aceasta Flamanzii replica, că constituția dela

FCILETONUL »GAZ. TRANS.«

Chiromanta.

Nuvelă de C. E. Klopfer.

(6)

— Ur mare. —

»Milady«, începui în ton sârbătoresc, înainte de toate am să vă relatez de-o altă întâmplare ce s'a petrecut la locul acesta c'o jumătate de oră înainte«.

Atunci fui de-odată întrerupt de Edith. În loc de ami răspunde la privirea, ce i-o aruncasem, ea se adresă acum mamei sale.

»Nu, mamă, nu asculta pe d-l baron! Roagă-l să se ducă«.

Aceste cuvinte rostite tremurător avură un efect cu atât mai însemnat, cu cât Edith — ce observai numai acum — nu rostise nici o silabă de când se înfățișă... Lady Katharina. Nu puteam să văd impresiunea, ce-o făcea asupra mamei aceste cuvinte, căci consternațiunea imi răpise cupântul.

»Edith!«, exclamai eu înspăimântat. Ea imi făcu un semn să mă opresc, să apropiase de mama ei foarte tare, o luă de brațe și emoționată li spunea mereu ceva ce nu puteam să aud bine, înțelese-i însă atât, că o ruga să nu dea nici o importanță cuvintelor mele.

»Ce faci Edith?, nu vrei să-mi concesi de-a face ce mi-am propus și ce mai înainte a întâmpinat, cum cred, aprobarea d-tale? Nu-mi permiți să mărturisesc înaintea mamei d-tale, că te iubesc și că ți-am mărturisit aceasta înainte c'o jumătate de oră?«

Edith și-a dat acum înzadar silința de-a mă întrerupe din nou. Acum, după ce am terminat, ea tăcu, luând o ținută rece și hotărâtă.

»Va să zică o pețire?« murmură acum mama, privindu-mă cu ochi mirați.

»Da Mylady, imi iau libertatea de a cere mâna fetei d-voastră!«

Spusesem dar marele cuvânt și Edith sta ca înmărmurită; ea trebui să vadă, că nu putea să oprească pasul acesta al meu.

»D-le baron, propunerea d-tale mă surprinde«, zise Lady Katharina. »Pot să spui numai că mă simt foarte onorată prin ea, căci te cunosc ca pe un desăvârșit gentleman. Și dacă lucrurile stau așa cum trebuie să admit: că te-ai înțeles deja cu Edith —«.

»Nu mamă«, zise Edith, cu ton înăspriț, »d-l baron se află sub o impresiune momentană, o dispoziție care nu eschide o eroare. Nu, te rog, d-le baron, nu mă întrerupe!«

Și acum glasul ei deveni mai duios,

rugător. »Ai venit aici într'o dispoziție veselă, mai aflat singură, muzica te-a răpit, și așa mi-ai adresat cuvinte pasionate, pe cari voești acum — tocmai fiindcă ești un gentleman — să le întărești printr'un pas, cu care crezi că-mi datorești. Dar eu nu primesc a fi pețită în astfel de împrejurări.«

»Edith! ai putea în adevăr să crezi că am urmat numai unei momentane impresiuni! nu m'am apropiat de d-ta deja de mult — și nu mi-ai dat mai înainte dovezi, că crezi în adevăr în iubirea mea? Edith desleagă-mi aceasta enigmă ori dacă nu, ași trebui să mă indoesc în mintea mea sănătoasă«.

»Te rog nu mă tortura mai mult, nu pot să-ți răspund acum altfel decât așa: Lasă-ne timp la amândoi, d-tale și mie, de a ne gândi bine la pasul acesta grav! Uită mai întâi ceea ce ne-am zis în cuvinte sau semne în focul momentului și vino altădată să mă pețești. Când vom putea fi sigur amândoi că o faci în urma unei hotărâri tari și bine chibzuite. Aceasta totuși nu mi-o poți refuza, ori doară te superi, că sunt așa de trezvie? Vezi aceasta zace în caracterul fetelor engleze și poate aceasta îți va da deja un motiv de a te gândi încă odată bine asupra pasului, ce voești să l faci.«

Un surâs amar însoți aceste cuvinte

ale fetei. Atunci presimții, că nu considerațiuni practice i-au dictat cuvintele aceste, ce m'au atins așa de dureros, și dacă n'am putut să pătrund adevăratele ei motive, eram totuși sigur de aceea, că nu-mi va succeda, a o face să renunțe la hotărârea ei.

»Bine, să mă examinez, n'am să mă tem de așa ceva! Când imi va fi permis să viu eară pentru a afla decisiunea d-tale?«

»In — opt zile«, zise ea după ce s'a cugetat puțin cu grabă, »atunci îți voi da răspunsul meu«.

Și așa și rămase, am trebuit să mă duc — supărat, îngrijat de ideea dureroasă, că această fată, căreia i-am deschis toată inima mea, tot nu răspunde la iubirea mea cu aceeași căldură cum imi era dorința mea. Nici nu mi a dat mâna la despărțire, ca și când s'ar tome, că printr'asta ar face deja prea mult. Aceasta a surprins și pe mama, care observase ultima scenă dintre noi c'o perplecă îngrijire. Înainte de ași fi trecut pragul ușei, Edith se retrase în odaia de alături, nevoind să asculte de Lady Katharina care o rechemă. Ea nu voia să dea nici mamei, cum n'a voit să mi dea mie, samă asupra adevăratelor motive ale purtării sale.

3.

Se înțelege de sine că nu eram dis-

1830 e opera instituției vallone și art. 23 o dovedește. De altcum constituția se poate revizui. Revindicările flamande vreau să subordoneze avantajele sociale cunoștinței celor două limbi naționale. Radicalii și naționaliștii fără deosebire de rasă și fără nici o excepție țin proiectul Coremans de equitabil și sunt dispuși a-l vota în principiu.

Se părea că și clericaliile aleși mai cu samă de poporul flamand se vor alătura. În realitate însă nu sprijinesc proiectul, căci se tem căci prea se va deștepta poporațiunea flamandă și va amenința dominațiunea lor. Deputatul Coremans fiind însă un membru al drepte și proiectul său răspunzând dorinței tuturor flamanzilor luminați, guvernul nu cutează al combate pe față și esitează a lua o atitudine hotărâtă față cu el. Proiectul Coremans tinde la emanciparea Flamanzilor și vrea să ușureze apropierea între Belgia și Olanda.

(„Le Cour. Europ.”)

Adunarea generală de constituire a »Solidarității«. În unul din numerele trecute am raportat despre adunarea de constituire a »Solidarității« asociațiune de institute financiare ca însoțite în Sibiu. Imediat după adunarea generală scrie »Revista Economică« direcțiunea și comitetul de supraveghere a »Solidarității« s'a intrunit în o ședință comună, în care s'au luat dispozițiile necesare pentru înregistrarea și inactivarea cât mai grabnică a asociațiunii. Membrii direcțiunii prezenți la adunare și-au legalizat încă în același zi semnăturile la notarul public, în scopul înregistrării firmei, rămânând ca subscrierile legalizate ale membrilor absenți să se acuire ulterior. Tot în prima sa ședință, direcțiunea asociațiunii a numit revizori-experti pe următorii domni: Iosif Diamandi (»Bihoreana«, Oradea-Mare), Iosif Lissai (»Albina«, Sibiu), Iosif Oncioiu (»Filiola Albina«, Brașov), Ioan Perian (»Oraviceana«, Oravița), Sava Raicu (»Victoria«, Arad), Dom. Rațiu (»Albina«, Sibiu), Aurel St. Suluțiu (»Nădăcană«, Nădlac) și Ioan Vătășan (»Albina«, Sibiu.) Postul de secretar s'a încredințat d-lui Dom. Rațiu, ear cel de casar d-lui Constantin Popp.

În vederea marelui importanțe, ce o va avea în viitor »Solidaritatea«, ca ocrotitoarea intereselor multiple ale institutelor de bani asociate, ar fi de dorit, ca cât mai multe din institutele noastre de bani să se grupeze sub steagul ei, ca astfel cu atât mai ușor să-și poată împlini chemarea și să poată satisface speranțele și așteptările legate de ea.

Cronica din afară.

Măsuri severe contra metropolilor greci din Macedonia. »Politische Correspondenz« anunță din Constantinopol, că autoritățile turcești din Macedonia continuă a trata cu mare severitate clerul grecesc. Mitropolitul grec din Florina, Anthymos Sarinis, i s'a interzis de a lua parte pe viitor la lucrările de administrație ale comunei. Numărul mitropolilor greci, cari nu mai pot face a fi reprezentați în conziliile admini-

pus a mă reîntra în sara aceasta la Lady Ashton, c'am trimis printr'un hamal garderoba mea de lachou, cu câteva rânduri, în care îi spuneam, că am împlinit însărcinarea, ce o avusem pentru Lady Clifford, amănunte va afla în curând poate chiar dela Lady Katharina. Dacă nu ar fi fost bătător la ochi ași fi adaus la rândurile amintite și împărtășirea, că în seara următoare nu voi putea apare în cercul societății sale.

Dar în ziua următoare totuși mă duse-i la familia Ashton. Desperat, cum eram toată ziua, îmi lichea speranța că voi putea afla pe Edith la Lady Harriet. Dar familia Clifford firește nu venise și eu sufeream adevărate torturi, când trebuia să le spun pe lung și pe larg pătaniile noastre de eri la Bekky Bearle, ba trebuia să le mai istorisesc și cum Lady Katharina luase în primire fatalul pompadour. Că astăzi n'a venit, se talmăcea așa c'a voit să scape de tacinările societății. Și eu întărâi firește pe ce-i prezenți în aceasta părere.

Mai bucuros m'ași fi dus îndată dacă nu s'ar fi putut necuvincios. Acuma mi-se urâse grozav de nesfârșitele discuțiuni în legătură cu afacerea Bekky Bearle. Mai mult mă supăra, când observându-se monotonia și reaua mea dispoziție, ziceam că

strative, a sporit la șapte. Mitropolilor din Monastir, Grebena, Drama, Kozani, Karaferia, Kastoria și Florina, li s'a mai retras și dreptul de a întreprinde călătorii în interiorul districtelor lor.

Ca motiv al acestor măsuri se dă faptul că metropolii și subalternii lor sunt învinuți, că întrețin relații cu bandele grecești. La metropolia din Drama, autoritățile au ordonat o percheziție, la care au fost sechestrate toate hârtiile și corespondențele. În lanina, valuit a interzis cavalișilor metropoliei grecești, de-a purta cingătoarea cu vulturul bisericeii ortodoxe.

Situația în Coreea. Abdicarea regelui Coreei și ocuparea capitalei Seul prin armată japoneză a avut drept urmare grave disordine. Agenția »Reuter« comunică, că Duminecă după amiază mai mulți răsvărați au înconjurat domiciliul președintelui conziliului, însă au fost împrăștiați de câtră poliție cu ajutorul artileriei. Președintele conziliului de ministrii a fugit la palatul imperial, ceilalți ministrii au fugit la legațiunea japoneză. Se crede, că au avut loc ciocniri între poliția japoneză și între soldații coreeni. Peste noapte marchizul Ito a fost informat, că un complot s'a format pentru asasinarea ministrilor. Japonezii au ocupat palatul și au așteptat ceremonia suirei pe tron a principelui de coroană. La orele 4 jum. după suirea pe tron, principele și-a luat adio dela ministrii, compunând cabinetul. Trupele generalului Gasegava ocupă încă palatul.

Raportele oficiale asupra disordinelor de Duminecă spun, că au fost 10 Japonezi uciși și trei răniți. Numărul Coreenilor uciși nu este publicat. Mulțimea după ce a distrus casa președintelui conziliului, s'a dus la ceilalți ministrii pentru a jefui. Lângă ministerul de războiu populațiunea a fost respinsă de garzii japonezi, cari au ucis și rănit un mare număr dintre atacători. Duminecă seara s'a publicat un apel către populațiune de a nu părăsi casele. În vederea vre-unui eventual atac nocturn s'au așezat tunuri-revolver pe stradele vecine palatului și s'au făcut arestări. Militarii sunt liniștiți prin oraș; trupele japoneze continuă a sosi nu însă în număr destul de mare pentru a desarma pe soldații coreeni.

Sultan și turburările din Yemen. Ziarele turcești publică un comunicat, prin care se zice că Utemalele și Seicii din Yemen înainte de plecarea lor au fost primiți de Sultan în prezența demnitarilor curței. Primul secretar al Sultanului a dat cetire discursului imperial zicând, că scopul pentru care aceștia au fost chemați este de a da amănunte asupra situațiunii și de a li se exprima bunele intențiuni ale Sultanului față de dânșii. Sultanul este intristat de știrea, după care câteva persoane din Yemen s'ar fi datat la acte de banditism. Deși aceste fapte constituie o vină, care se pedepsește de legile religioase și civile, totuși Sultanul nu dorește vărsare de sânge printre musulmani și de aceea însărcinează pe cei de față, să comunice celor din Yemen că faptele lor sunt contrarii voinței lui Dumnezeu și a profetului, precum și intențiunilor Sultanului. Discursul anunță apoi, că Sultanul a sancționat și ordonat executarea proiectului de reforme elaborat de conziliul de ministri. Acest proiect cuprinde dispozițiuni destinate să asigure prosperitatea ținutului și buna funcționare a administrației și a justiției.

Demisia comandantului trupelor franceze, generalul Hagron. Generalul Hagron a de-

mă preocupă necontentit ideea de a descoperi secretul viziunii. Wickham cu glumele lui nesărate, mă asemănă cu junele eghiptean, dinaintea statuei învălitate dela Sais, și dădu expresiune temerei, că contactul meu în lumea spiritelor, în care am intrat la Bekky Bearle, m'a atins până în suflet.

În adevăr mă aflam înaintea unei enigme, dar icoana era Editha mea. Ceea-ce mi-se păru încă eri sub impresiunea cuvintelor ei, deși m'au atins dureros, încă credibil: că adevăc mi-a dat aceste opt zile ca un fel de timp de esaminare, mi-se părea acum din ce în ce mai neexplicabil. Și din oară în oară se micșora speranța mea, că decisiunea ce-o voiu lua în primire va fi favorabilă pentru mine. Dacă nu m'aș fi simțit legat prin cuvântul meu, de a aștepta termenul pus, m'aș fi dus la moment la ea ca să aflu din judecata ei ce mă așteaptă. Desigur nu m'ar fi primit, nici ea nici mama ei.

Cu aceste penibile considerațiuni ședeam într'un colț al salonului d-nei Ashton și lăsa să treacă pe lângă urechile mele vorbăria seacă a societății. Dr. Kämpfer jucă se înțelege iarăși rolul de frunte și vorbi necontentit despre puterile mistice ale sufletului omenesc, despre oculism, spiritism, fahiri ș. a. Dar cu incetul mă

clarat generalului Piquart, ministru de războiu și primului ministru, că nu poate primi răspunderea de a rămâne în capul trupelor după votul legii serviciului de 2 ani și al concedierii anticipate a claselor 1903 și 1904. Generalul crede că dacă vre-un conflict ar isbucni înainte de 31 Octombrie, Franța ar fi în inferioritate față de adversar. De aceea el a cerut punerea sa în disponibilitate, care i s'a și acordat. Alegerea generalului Delacroix, care îl înlocuiește la vice-președinția conziliului de războiu, este bine primită.

Anuarele Școalelor române secundare.

»Anuarele gimnaziului gr. or. român, al școlii reale, al școlii comerciale superioare și al școlii centrale primare« din Brașov pe an. școl. 1906—1907.

(Dare de seamă.)

Cunoștințele și notele asupra așezămintelor noastre culturale din Brașov, de pe anul școlar expirat se află tipărite în două »Anuare« deosebite; dar fiindcă ținta lor comună este una — cultura neamului nostru, le reșum într'una, după cum cred că unul ar putea fi și »Anuarul«. Studiul acesta, ca și al »Anuarelor« celor lalte institute culturale românești, ce vor ajunge la venerabila »Gazetă«, îl împart în 2 părți: una pur statistică, și alta pedagogico-didactică.

I.

Suma totală a personalului didactic și a școlărilor și școlărițelor înmatriculați la școlile centrale în an. școl. 1906—1907.

A. La școlile medii și la școala comercială.

I. Personalul didactic:

a) La gimnaziu cu 8 clase: 13 profesori, 12 definitivi și 1 prov. Director d-l V. Onițiu. — 372 școlari, toți Români, în afară de 1 evreu.

b) La școala reală cu 4 clase, 6 prof. 4 definitivi, 1 prov. și 1 supl. Diriginte d-l G. Chelariu. — 98 școlari, toți Români, în afară de 2 evrei.*

c) La școala comercială cu 3 clase, 5 prof. titulari, definitivi, cu 4 definitivi de la gimnaziu, cu 2 definitivi dela școala reală, 1 catechet și 2 prof. def. la dexterități (în total 14 prof.) Director d-l Ars. Vlaicu. — 85 școlari, toți Români, în afară de 5 evrei.**

d) Prof. comuni 6, între cari și medicul școalelor.

B. La școlile primare.

a) Școala primară de băieți cu 4 clase directe și 4 divizionare (paralele), 7 învățători: 5 definitivi și 2 prov. Director d-l Ștef. Popovici. — 316 școlari.

b) Școala primară de fetițe cu 5 clase directe și 3 paralele, 8 învățători, 3 def., 3 prov., 2 supl. 1 învățătoare supl. Director d-l Ioan Dariu. 292 școlărițe.

c) Școala de repetiție (nu se amintește personalul didactic), 37 băieți, 43 fetițe.

Totalul pers. didactic: 46 bărbați și 1 femeie. Școlari și școlărițe: 918 băieți și 335 fetițe, împreună 1253.

Corpul didactic gimnazial a pierdut în decursul acestui an școlar pe Dionisie Făgărășianu, un distins profesor și autor

* v. pag. 1-5 a »Anuarului« gimnazial
** pag. 74 a »Anuar. școlii com.«

de cărți de morală, care timp de 23 de ani a profesat adevărul, binele și dreptatea în modestul palat al Muselor din Prundu-Brașovului.

II. La finea anului școlar au fost școlari:

a) La gimnaziu 286 promovați, 86 corigenți și repetenți.

b) La școala reală 73 promovați, 25 corigenți și repetenți.

c) La școala comercială 67 promovați, 28 corigenți și repetenți, între cari 19 numai în clasa II. din 36. În total 326 promovați, 139 corigenți și repetenți.

d) La școlile primare nu sunt date de acest soi.

e) **Maturi:** La gimnaziu 33, corigenți 12, respins pe un an 1 candidat. La școala comercială toți candidații în număr de 33 au fost respinși până la Septembrie pe motivul că la lucrările scripturistice maturizanții s'au folosit de mijloace nepermise.***

Bate la ochi numărul cel mare — mai mult decât a treia parte — de corig. și repetenți și mai ales la școala comercială, pe când numărul normal de școlari promovați într'o școală, pedagogii îl cer a fi măcar 4/5.

III. Mai relevăm deosebirea școlărilor după ocupațiunea părinților:

Agricultori mari și mici: La gimnaziu și școala reală 158. La școala comercială 35.

Industriași: La gimnaziu și școala reală 33. La școala comercială 7.

Comercianți: La gimnaziu și școala reală 55. La școala comercială 11.

Amploiați: La gimnaziu și școala reală 135. La școala comercială 23.

Muncitori, servitori: La gimnaziu și școala reală 27. La școala comercială privațiști 17.

Atâta »Anuarele«. Credem că »Anuarul« gimnazial putea să cuprindă pe o pagină măcar date statistice și asupra școlărilor primare din Scheiu și din Brașovul vechiu, pentru a reprezenta întreaga mișcare școlară românească din Brașov. De asemenea credem, că ar fi interesant și instructiv, că ar servi de pildă giurului a se cunoaște, care personal didactic și ce material didactic a preluat de cei 80 elevi din școala de repetiție, dar oare școală de adulți să nu funcționeze într'un centru cultural însemnat ca Brașovul?!

(Va urma.) V. Gr. Borgovanu.

STIRILE ZILEI.

— 10 Iulie v.

Dicționarul secției istorice a »Asociațiunii«. Primum dela d-l profesor V. Gr. Borgovanu următoarele rânduri: Pentru On. Preșidiu al »Asociațiunii«. La »dicționarul tuturor localităților cu populație românească din Ungaria«, lucrare începută de secția istorică, nu ar fi oare folositor, dacă nu necesar, să se adaugă la fiecare comună, pe lângă notițele menționate în raport și date culturale, bunăcară: parohie sau filială cu biserică și școală românească gr. cat. sau gr. or. din anul cutare. Cu numărul școlărilor și școlărițelor actuale, prezenți la examen, numărul absolvenților, al școlărilor din școala de repe-

*** Anuarul școlii com. pag. 91.

simțiam atras de espunerile sale pline de spirit. De ce n'ar fi avut dreptate omul? Cum s'ar fi putut altfel explica, ce am văzut eu cu ochii mei și am auzit cu urechile mele la Bekky Bearle.

»Somnambula e firește tot așa în neclar asupra talentului ei vizionar ca și publicul,« zise Kämpfer. »Ea descrie numai aparițiuni sau sentimente, cari vin asupra-i ca halucinațiunile. În cele mai multe cazuri îi e de ajuns să atingă un obiect, pe care l'a purtat sau l'a folosit o anumită persoană, spre a deștepta viziuni, cari stau în legătură cu această persoană, și cel mai curios lucru este, că atunci intră în legătură cu toată viața spirituală și cu sentimentele respective, așa că poate să găsească toate însușirile caracterului, ba adesea și cugetările cele mai secrete ale unei astfel de persoane.«

Cuvintele acestea ale Dr.-ului Kämpfer au deșteptat deodată în mine o idee înflăcărată. Somnambula! ea putea poate să-mi deslușească ceea-ce creerul meu era prea slab să pătrundă, ea putea să-mi desvălească, să-mi descopere icoana învăluită, ea putea să mă facă să arunc o privire în inima și gândurile lui Edith Clifford.

Și această idee nu mă mai părăsi

până când n'o tradusei în faptă, adevăc până nu făcui cel puțin încercarea pentru realizarea ei.

Din norocire nu trebuia să caut mult după un obiect, pe care l'a purtat Edith. Cel pe măsuta dela fereastră se aflau mănuișile, cu care fusese acoperit inelul d-soarei Crossbury în coșuleț. — Mănuișile lui Edith. Nimenea nu mai ținea samă de ele, de când i-s'au dat îndărăt lui Jenny Crossbury pe lângă niște ceremonii comice sărbătorești inelul, al căruia ascunziș a fost atât de minunat aflat de Bekky Bearle. Mă sculai de pe scaun și mă apropiai încet de măsută. Nefind observat de nimeni, după zece minute aveam mănuișile în buzunar.

În adevăr, credeam acum însumi că simt așa ceva ca o înfriere secretă, ce era ascunsă în acest obiect de piele. Căci din minutul acesta nu mai aveam astămpăr — am trebuit să plec, am trebuit să fiu singur, singur cu gândurile mele dure-roase ce se îndreptau la aceea, al căreia puls bătea odinioară sub aceste mănuișile.

(Va urma.)

tiție: băieți și fetele cu numărul știutorilor de carte și al analfaberilor noștri?.. Să nu se uite mărgălită lucrarea începută este a unei „Asociațiuni culturale și că prin urmare „notițele culturale“ ale neamului nostru nu pot fi trecute cu vederea într-o operă culturală, nu, mai ales acum, când mai curând sau mai târziu, votul universal poate să fie dat celor care vor ști celi și scrie în limba maternă. Apoi una este o statistică culturală făcută despre noi de către ai noștri și alta — făcută de nobis sine nobis. Prof. V. Gr. Borgovanu.

Parochia gr. cat. română din Bistrița a decis în adunarea generală din 13 Iulie a. c. dărâmare claustrului și a tuturor edificiilor scunde aparținătoare bisericești, ear în locul lor a hotărât edificarea unei căsi frumoase și moderne de închiriat. Noul edificiu va fi zidit chiar în frontul străzii lămnelor, cu o lungă aripă paralelă cu casa comitatului. În interiorul lui se va face o frumoasă grădină de restaurație, ear în parter mai multe locale de prăvălii. Pentru edificarea pomposului edificiu s'au preliminarat 150.000 coroane. Lucrările pregătitoare se vor începe încă în toamna aceasta, ear terminarea edificării e hotărâtă pe toamna anului viitor. »R. B.«

Director al gimnaziului de stat din Sibiu va fi numit în curând Emeric Szentimrei, actualul director al gimnaziului de stat din Făgăraș.

Nou avocat român. D-l adv. Dr. Aurel Nyilvan ne aduce la cunoștință că și-a deschis cancelaria advocațională în Șomcuta-mare pe strada principală în casa doamnei Carolina Sommer (vis. a vis de Chiorana).

O disparițiune misterioasă. Din Râșnov ni-se scrie cu data de ieri 22 Iulie n.: O disparițiune misterioasă s'a întâmplat cu o femeie din comuna noastră. Anume Marți în 3 l. c. femeia văduvă Maria Draibului s'a dus la cules de afini în pădure numai singură și până astăzi nu s'a mai dat de urma ei. Au căutat-o în fiecare zi, ba eri au fost în căutarea ei 60 de inși cu jandarmi și cu reprezentanți din antistie, dar n'au găsit-o. Să crede că sau a mâncat-o ve-un urs, dar atunci se găsea ceva din hainele ei, sau că a omorât-o cineva, sau că și-a pierdut mințea și răătăcește prin păduri. Tot așa mai dispăruse, vor fi vre-o 5 ani, o țigancă de care până azi nu se mai știe nimic. — C.

»Coroana« Institut de credit și economii în Bistrița și-a ținut adunarea generală extraordinară în 18 Iulie n. 1907. Urcarea capitalului acționar s'a estins la 300.000 coroane. În direcțiune s'a ales domnul Constantin Flămând, preot în Borgor-Rus, unul dintre marii acționari.

Comercianții brașoveni și străinii. Cu privire la notița apărută sub titlul acesta în numărul nostru de ieri d-l Essigman, comerciant în localitate, ne roagă să comunicăm că nu corăspunde adevărului că în prăvălia d-sale s'ar fi vândut umbrela persoanei respective mai scump, pe motiv că e din România. Mărfurile din prăvălia d-sale se vând pentru unul și același preț tuturor persoanelor, iar prețul este indicat cu cifre pe fiecare articol, despre ce se pot convinge mușterii. Intreg incidentul se reduce prin urmare cel mult la o neînțelegerere, ce s'a ivit între cumpărătoare și vânzătorul.

Omorul din Danos. Ancheta ce s'a pornit pentru prinderea faptuitorilor, cari au săvârșit îngrozitoarea crimă de la Danos, a descoperit o bandă de țigani, în al căror bagaj s'au găsit cuțite și securi pline de sânge, apoi vre-o 800 de coroane bani mărunti și o hârtie de 100 cor. E foarte probabil că acești țigani au săvârșit omorul asupra familiei cărciumarului Szarvas și a birjarului-lăptar. Victimele oribil mutilate au fost îngropate în asistența unui public mare.

Sosirea noului vapor român »Dacia«. Duminecă dimineața la oarele 9 noul vapor românesc »Dacia« a intrat în portul Constanța sub comanda d-lui comandor Popovăț. Lume foarte multă umplea digurile. Toate vapoarele aflate în port erau frumos pavoazate. Când »Dacia« a aruncat ancora, muzica locală a intonat imnul regal. Izbucnesc urale amestecate cu sirenele și semnalele vapoarelor. După-ce a acostat, personalul superior de pe »Dacia« s'a dus pe »Împăratul Traian« unde se aflau d-l colonel Coandă, directorul serviciului maritim român. S'a servit sampanie. Noul vapor seamănă mult cu »Împăratul Traian«. În interior sunt puține modificări. După amiazi s'a permis vizitarea lui.

Concertul din Pentic. Cu participarea unui grup de studenți de la gimnaziul ro-

mân din Blaj a aranjat inteligența română din Pentic și jur o petrecere de vară, cărei i-a premers concert, ținută în ziua Duminecei de 14 Iulie a. c. Petrecerea precum și concertul s'au ținut în școala română din loc, o sală destul de acomodată spre aceasta. Programul a fost destul de ales și nu pot să nu amintesc, că concertul s'a făcut la imboldul distinsului profesor de muzică Iacob Mureșianu. Dirigent și conducător al elevilor coriști a fost Ioan Harșia stud. cl. VII gimn., care prin muncă și osteneală îndelungată i-a instruit conștientos, încât merită sincere felicitări și vie recunoștință. Publicul a fost foarte îndestulat cu concertul, încât aplauzele îndelungate au silit pe coriști a repeta mai multe cântări. Oaspeții au binevoit a participa în număr îndestulat chiar și din depărtări. Petrecerea, care a urmat după concert, a fost foarte animată. — *Un participant.*

În atențiunea antreprenorilor. Comanda VI a honvezimii din Cluj publică un anunț, pentru înzestrarea armatei, pe timpul manevrelor, cu alimentele necesare, ceea-ce se va face prin ofert. Licitația prin oferte se va ținea în 30 Iulie oarele 9 a. m. în localitățile oficioase ale autorităților comunale de la casa orașului din Sebeșul săsesc (Szászsebes). Interesații pot lua informațiuni amănunțite în cancelaria regimentului de honvezii din Brașov (casarma honvezilor) în timpul oficios.

Trecerea Parisului în innot. Traversarea Parisului în innot pe râul Seine, la concursul de amatori, s'a făcut de către englezul Jarvis, în 2 oare 41 m. și 12 sec.

Explozie pe crucișetorul »Elisabeta«. Din Sulina se anunță că Joia trecută după ce a sosit în port crucișetorul »Elisabeta« a eșit la larg spre a-și compensa busola. La întorcere tocmai când intra pe canal, a explodat un tub de la o căldare »prova baberd«, rânind grav pe un mecanic și un fochist, cari abia au putut eși pe punte, un alt fochist, sperându-se de vapori, s'a ascuns în depozitul de cărbuni, scăpând neatins. După-ce s'au risipit aburii celălalt fochist a putut fi găsit și răniților li s'au dat toate ajutoarele trebuincioase. Crucișetorul are căldări tubulare, așa că nu e nici un pericol prin explozia unei căldări și vasul își poate continua mersul cu celălalte. S'a început o anchetă.

O desmintire a teoriei lui Darwin (?) Din Chicago se anunță că profesorul Tower ar fi reușit să producă dintr'un gândac de cartofi o nouă specie de insecte. Noul insect e atât de mare (!) încât profesorul Tower se teme să lase în libertate exemplarul selecționat. Noul insect ar avea o colorație admirabilă și pare a avea mare predilecție pentru muzică. Acest fenomen de selecționare e considerat de Tower ca o desmintire a teoriei lui Darwin.

Si non e vero...

Viața economică a Românilor macedoneni.

Prin deosebirile în graiu și prin deosebirile de ocupațiuni, Români macedoneni se împart în două grupuri: unul e grupul *agriculturilor*, a căror viață e la fel cu cea a țaranilor cultivatori de pământ de pretutindeni. Aceștia sunt așa numiții *Români Megleniți*, în număr total de 20—25.000 de suflete.

Ei trăesc în vilaetul Salonic, districtul Gheorgheli în sate, dintre cari cel mai mare e *Nanta* cu vre-o 700 de familii, trecute de un veac și jumătate la islamism, dar păstrându-și neschimbate graiul și felul de traiu.

Locuitorii Nantei sunt singurii Români musulmani din toată Turcia.

Români Megleniți formează singura și adevărata clasă agricolă a Românilor macedoneni. În limba lor au intrat comparativ mai multe elemente slave, iar prin fonetică această limbă se apropie mai mult de cea vorbită de Români din Dacia-Traiană.

Unii dintre Megleniți își au pământul lor propriu, sunt însă sate întregi, ale căror pământuri aparțin diferiților bei turci. De vreme îndelungată se fac sfertări mari din partea locuitorilor, ca să răscumpere pământurile dela bei. Sunt mulți sorți de izbândă, dacă vor avea parte de împrejurări normale și de sprijin material din afară.

În această privință un concurs puternic le-ar putea da Banca românească, înființată de curând la Salonic. Ajutându-i, Banca nu riscă nimic, își plasează banii cu o dobândă convenabilă și tot-deodată le aduce un serviciu însemnat lor și cauzei naționale din Turcia, de care Români Megleniți s'au alipit definitiv.

În afară de agricultura propriu zisă, Români Megleniți se mai ocupă și cu fabricarea așa numitului *piper roșu* — cum i-se zice în Macedonia — sau *boia de ardeiu*, cum i-se zice în țară, cu fabricarea vaselor de pământ, etc. O foarte importantă ramură de activitate pentru dânșii este și creșterea gândacilor de mătase.

* * *

Români Megleniți, cari sunt oameni foarte deștepți, întreprinzători și de o tenacitate uimitoare, alcătuesc, precum se vede din numărul lor, cel mai însemnat grup al Românilor macedoneni; grosul populațiunilor românești din Turcia îl formează *Aromânii* propriu ziși, adică acei Aromâni, pe cari îi întâlnești în toate orașele Orientului, cari au cele mai mari și mai frumoase comune de munte și cari, necontestat, sunt din toate punctele de vedere elementul superior tuturor naționalităților din Orient.

Pentru a lămuri mai bine condițiunile vieții economice a acestor Aromâni, trebuie să mergem înapoi cu cel puțin un veac și jumătate. Lucrul acesta e indispensabil, căci altele erau atunci așezămintele lor, altele condițiunile de traiu și cu totul altele sunt cele de astăzi.

Nici un popor din Turcia n'a suferit schimbări atâtea de adânci și în toate privințele ca Aromânii. Și așiderea nici un popor n'a încercat loviturii mai dureroase în organismul său, ca poporul aromănesc.

Iată acum un veac și jumătate în Macedonia propriu zisă Aromânii erau în număr foarte mic. În schimb însă, începând dela Nordul Albaniei și mergând înainte de-alungul șirurilor și ramificațiunilor munților *Gramoste* și *Pindul* și până jos de tot în Grecia, toată acea întindere era locuită fără întrerupere de Aromâni.

Acolo erau acele ținuturi pe cari altă dată Grecii le numeau *Ano-Vlahia* (Vlahia de Sus) și *Megalo-Vlahia* (Marea Vlahia).

Acolo erau marile orașe aromănești, în fruntea cărora stătea mândra și puternica *Voscopole* (astăzi un sat neînsemnat) cu numeroasele sale castele și palate, cu biblioteca, tipografia și Academia sa, cu cel mai bine de 70.000 de locuitori ai ei, toți oameni cu dare de mână, comercianți cu reputație europeană. În această *Voscopole* a fost odată și cultură, bogăție și civilizație multă.

(Va urma.)

Bibliografie.

Monografiile școalelor din Gherghița, Rușetu, Panaghia, Bușteni și Găinești de pe domeniile coroanei întocmite de învățătorii dirigenți cu o precuvântare de d-l Ioan Kalinderu, membru al Academiei române. Cărticica a 43 din Biblioteca populară a administrației domeniului coroanei. Tip. Gutenberg, I. Göbl 1907.

În editura institutului grafic „Minerva“ din București au apărut:

Nestor Urechidă: »In Bucegi« (Narațiune) Format octav mare pagini 285 preț 1 cor. 50 plus 20 porto.

Ludovic Daus: »Doamna Oltea« (Mama lui Stefan cel mare) poem dramatic în versuri. Musica de d-l D. G. Chiriak. Piesa aceasta s'a jucat pentru prima oară pe scena Teatrului național din București în seara de 19 Noemvrie 1904 la reprezentăția de gală dată cu ocazia jubileului de 400 ani dela moartea lui Stefan cel mare. Poemul e scris pe 62 pagini. Costă 1 coroană plus 10 bani porto.

D. C. Moruzi: »Rușii și Români« o' o prefață de N. Iorga. Preț cor. 1.50.

N. Iorga: »Negotul și meșteșugurile în trecutul românesc«. Preț cor. 2.50.

Se pot procura și prin tipografia și librăria A. Mureșianu, adăogându-se 20 fil porto.

A apărut „Dac'ași fi o păsărică“ o romanță frumoasă pentru voce și piano, cuvintele de I. Ioanovits, compusa de d-l *Stefan C. Voicu*. op. 1. preț 80 bani plus 5 bani porto și se poate procura prin Librăria A. Mureșianu Brașov.

A apărut în institutul grafic Minerva „Două neamuri“ de Sandu Aldea cu cuprinsul următor: Un arăndaș, Despărțire, La țară, Acasa, Tinerețe, Nepotul lui Michaels, Seri de iarnă, Învrăjbiții, O afacere, La oaste, Alte învechii, Singură, Secetă Pierzanie, Ogorul strămoșesc. Preț 1 cor. 50 plus 20 bani porto. Se poate procura prin librăria A. Mureșianu.

ULTIME STIRI.

Viena, 23 Iulie. Ministrul-președinte br. Beck pleacă Vineri la Budapesta.

Fiume, 23 Iulie. O mare agitație a domnit aici în cursul zilei de ieri, fiind temere că Croații din Sussak vor trece podul și vor veni la Fiume. Temerile nu s'au implinit. Seara s'au încăerat pe corsoul din Fiume patru soldați, cari cântau cântece croate, cu mai mulți civilști. Soldații au tras baionetele, iar Fiumanii s'au apărut trăgând cu revolvere. Trei soldați s'au refugiat, al patrulea a fost arestat și predat comandai militare.

București, 23 Iulie. Eri pe la oarele 1½ p. m. s'a iscat un foc în fabrica de bere a d-lui Basilescu din București-Nou, care a prefăcut o parte mare a fabricii în cenușe. Focul a distrus magazinul, unde berea stă în zăcători mari timp de 3 luni, sala de spălat butoaiele, depositul de sticlărie, sala de spălat vasele, camera, unde se topește smoala și o pivniță mare. Din cauza lipsei de pompe și a vântului puternic focul a luat proporții mari. Intervenind pompierii, partea cea mai importantă a fabricii a fost salvată, iar pe la oarele 5½ p. m. focul a fost complet localizat. Pagubele se urcă la 100.000 lei. Fabrica a fost asigurată la societatea „Națională“ pentru suma de 1 milion lei. — Tot eri dimineață a ars fabrica de ape gazoase a d-lui N. Porumbaru din strada Sf. Apostoli. Șapte cai și două vaci au ars de vii. Pagubele se urcă la vre-o 80.000 lei. — Cor.

Seul, 23 Iulie. Armata coreeană precum și trupele japoneze sunt neputincioase de a menține ordinea. Se așteaptă întăriri dela Simonoseki. Ostilitățile populațiunii sunt îndreptate exclusiv contra japonezilor și nu contra altor străini. Sunt temeri ca situațiunea japonezilor să nu devină critică, îndată ce masa populațiunii coreeane va avea cunoștința de evenimente.

Londra, 24 Iulie. Din Tokio se telegrafiază: După știri oficiale împăratul Coreei n'a fost silit de trimisul Japoniei să abzie. Marchizul Ito s'a ținut la distanță și a cerut trupe numai când împăratul Coreei și-a exprimat dorința că vrea să înăbușe turburările ce se întind. Se crede că Japonia vrea să menție dinastia, dar va revizui convenția și va șterge din ea tot ce nu convine actualului sistem.

Berna, 23 Iulie. Prințul Kropotkin, care trăește la Londra a scris ziarului anarchist de aci »Echo du nouveau siècle« un articol asupra situației din Rusia. Intre altele Kropotkin spune că faptele eroice ale cătorva oameni nu vor putea ajunge să schimbe actualul sistem. Marea mulțime a poporului rus trebuie să intre în luptă pentru a mijloci puternica distrugere. Parola noastră trebuie să fie: Pământul aparține poporului, mașinile, trenurile și celelalte lucrătorilor.

New-York, 23 Iulie. Asupra ciocnirii de lângă Salem (Michigan) sosesc următoarele amănunte: Un tren de marfă deraiând a izbit un tren de pasageri de pe o linie alăturată și în care se aflau 800 de persoane cari făceau o excursiune. Ciocnirea a fost atât de puternică încât trenul a fost prăvălit de pe linie, iar vagoanele au luat foc. Numărul morților este de 36, iar acel al răniților trece de 100.

Proprietar: Dr. Aurel Mureșianu.

Redactor respons. interim.: Victor Branicea

Corsete franțuzești și corsete pentru dame în poziție, specialități de bandaje pentru stomac, pantece, gradhalter cu prețuri ieftine se capătă la Rappaport B. Strada Porții Nr. 16 etajul I.

Produsele Fabricii de mărfuri argiloase din Cristian (țevi de piatră și articole Chamotte) se află de vânzare cu prețuri originale numai în **Depozitul din Brașovul-vechiu, Strada lungă Nr. 35, care s'a deschis din 1 Maiu.** (2843. 27-19)

Dela „Tipografia și Librăria”
A. MUREȘIANU, Brașov
se pot procura următoarele cărți

(La cărțile aici înșirate este a se mai adauga pe lângă portul postal arătat, încă 25 bani pentru recomandare.)

Scrieri istorice.

Memorii din 1848-49 de Vas. Moldovan, fost prefect al Legiunii III în 1848-49. Prețul cor. 1 (cu posta cor. 1.10)

Viața și operele lui Andrei Mureșianu, studiu istoric-literar de Ioan Rațiu, prof. ord. la preparandia din Blășiș, Prețul 2 cor., plus porto 10 bani. Venitul curat al acestui op se va contribui la formarea unui fond pentru Internatul preparandial din Blășiș.

„Colonel David baron Urs de Margina la Solferino și Lissa”, interesanta și eminenta conferință, ce a ținut-o d-nul colonel c. și r. Francisc Rieger în reuniunile militare dela Brașov și Sibiu. Broșura conține și două portrete bine reușite ale baronului Urs, unul din anii de mai înainte, când încă era major, ăr altul din timpul mai recent; mai conține și o hartă a Lissei, cum și ilustrațiunea mormântului eroului nostru. Prețul 80 b. (plus 6 b. porto.)

„Pentru memoria lui Avram Iancu”, apelul dat către ministerul de interne D. Perzel prin d-l Dr. Amos Frâncu în cauza fondului pentru monumentul lui Iancu. Prețul este 1 cor. în România 2 lei plus 5 bani porto.

„Țeranul român și ungar din Ardeal”, studiu psihologic popular de I. Paul. Prețul 1 cor. (+ 5 b. porto).

„Românul în sat și la ăste”. Acesta este titlul unei noue cărți, de p-l Ioan Pop Reteaganul, cunoscutul și meritosul nostru scriitor popular, a dat literaturii române. Prețul 20 b., cu posta 26 b.

„David Almdășianu”, schițe biografice de Ioan Popa. Broșura această prezintă și multe momente de însemnătate istorică. Prețul 60 b. (cu posta 66 b.)

„Pintea Vităzului”, tradițiuni, legende și schițe istorice, de Ioan Pop-Reteaganul. Oea mai completă scriere despre eroul, Pintea. În ea se cuprind foarte interesante tradițiuni și istorisirii din toate părțile, pe unde a umbat Pintea. Prețul 40 bani, plus 6 bani porto.

Lupta pentru drept de Dr. Rudolf de Ihering traducere de Teodor V. Păcățian. Prețul 2 cor. (+ 10 b. porto).

Nr. III70-1907.

PUBLIcaȚIUNE.

În 13 August 1907 la 9 oare a. m. se va ținea în despărțământul V al magistratului orășenesc afacerile economice Strada aurarilor Nr. 5 etajul II. o licitație cu oferte. Scopul licitației este de a se da în antreprisă pe timpul până la 29 Septemvre 1910 birtul din Stejeriș, carele s'a zidit acum de nou.

Condițiunile mai de aproape de ofert și de contract sunt expuse spre vedere publică până în ziua de licitație în cancelaria despărțământului susmenționat.

Brassó, în 14 Iulie 1907.

2938,1-2.

Magistratul orășenesc.

Corespondent abil

creștin, 23-26 ani, neînșurat, care cunoaște pe deplin limba germană și română în vorbire și scris, află aplicare într-o fabrică mai mare. Oferte detaliate cu fotografie și copii de testimonii a se adresa sub L. B. 1917 la Haasenstein & Vogler A. G. Wien I. 2937,2-2.

Succes ne mai pomenit! Tuburi de cigarette „Antinicotin” în cutii de țigarete.

Picături pentru ușurarea vânturilor și cărceilor

Bibergeiltropfen

Un medicament de casă probat încă din anul 1844, care escitează pofta de mâncare și promovează mistuirea.

Prețul unei sticle 1 cor.

Se trimite numai 2 sticle cu rambursă de 2 coroane 50 bani.

Comande a se adresa:

JULIUS BITTNER'S Apotheke in Gloggnitz

(2775,14-25.)

Niederösterreich.

Droguerie medicinală

a lui

C. H. NEUSTÄDTER,
BRAȘOV, Strada Porții Nr. 15 (Casele Altstadt).

Magazinul cel mai bogat și bine asortat în Brașov:

Sirup de smeură de munte

aromatic, natural,

cu garanție recomandă foarte ieftin

Trimiteri cu poșta în fiecare zi.

Avis!

Avem onoarea a aduce la cunoștiința On. public, că am mărit **Atelierul nostru** de

Legătorie de cărți și Galanterie

introducând și confecționare de cartonage (Cutii). Prin așezarea de 6 mașini auxiliare suntem în stare a corăspunde tuturor cerințelor și a preintimpina concurența externă.

Comande din afară se vor efeptui prompt.

Ne rugăm de sprijinul Onor. public, și sperăm că vom fi onorați cu comande semnăm

Cu toată stima

Niesner & Podek,

Atelier de legătorie de cărți, galanterie și cartonaj,
Brașov, Târgul callor nr. 11.

2938,1-3.

O recerință a frumsetei este Teintul frumos.

Damele îl pot conserva prin folosirea a miraculoasei

MARGIT-CREMA

a lui FÖLDES.

MARGIT-CRÈME este un cosmetic cu deosebire fin și plăcut, care netezește fața în scurt timp, face pielea moale ca catifeaua, în 10-20 zile. Dispare cu desăvârșire pistrii, petele de ficat și orice necurătenie a feței.

O particularitate avantajoasă a Crèmei este că nu face pielea lucie ca alte crème, din contră dispare lustrul, se poate folosi peste zi. Avantagiul principal că nu conține argint viu sau plumb.

Prețul unui borcan mare 2 cor., borcan mic 1 cor. Margit Pasta de dinți 1 cor. Apă de obraz 1 cor.

Se capătă în toate farmaciile și drogerii.

Producant: **CLEMENS v. FÖLDES**, farmacist în Arad.
Comande de 6 cor. să trimit franco.

A se feri de imitații!

A se feri de falsificării!

TIPOGRAFIA

A. Mureșianu

Brașov, Têrgul Inului Nr. 30.

Acest stabiliment este provădut cu cele mai bune mijlăce tehnice și fiind bine asortat cu tot felul de caractere de litere din cele mai moderne este pus în pozițiune de a puté esecuta orice comande cu promptitudine și acurateță. precum:

IMPRIMATE ARTISTICE
ÎN AUR, ARGINT ȘI COLORI.

CĂRȚI DE SCIINȚĂ,
LITERATURĂ ȘI DIDACTICE

STATUTE.

FOI PERIODICE.

BILETE DE VISITĂ
DIFERITE FORMATE.

PROGRAME ELEGANTE.

BILETE DE LOGODNĂ ȘI DE NUNȚĂ
DUPĂ DORINȚĂ ȘI ÎN COLORI.

ANUNȚURI.

REGISTRE și IMPRIMATE
pentru toate speciile de serviciuri.

BILANȚURI.

Compturi, Adrese,
Circulare, Scrisori.
Couverte, în toată mărimea.

TARIFE COMERCIALE,
INDUSTRIALE, de HOTELURI
și RESTAURANTE.

PREȚURI-CURENTE ȘI DIVERSE
BILETE DE INMORMENTARI.

Comandele eventuale se primesc în biuroul tipografiei, Brașov Têrgul Inului Nr. 30, în etajul, înderept în curte. — Prețurile moderate. — Comandele din afară rugăm a le adresa la

Tipografia A. MUREȘIANU, Brașov.